

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 116. Innocentii XI. epistolæ ad Apamiensem Episcopum & Franciæ
Regem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

„nam agere, atque ut prima obliga- Sæc. XVII.
 „tionem imponit, ne quidquam de ju- A. C. 1679.
 „ribus ad coronam spectantibus dilabi
 „permittat, ita quoque secunda, ne
 „illa in Ecclesiæ præjudicium extendi
 „patiat; alioquin periculum esset,
 „cælestem Benedictionem impeditum
 „iri, quam alioquin sibi suæque illustri
 „familie Dominatio Vestra tam multis
 „egregiisque operibus promerita est.,

§. CXVI.

*Innocentii XI. Epistolæ ad Apamien-
 sem Episcopum & Franciæ
 Regem.*

De nova hac vexatione Franciscus *Abregé*
 Apamiensis Episcopus summum *Chron. Hist.*
 Pontificem, in quo unicum auxi- *t. 10. p. 434.*
 lium, solatiumque sibi repositum scie-
 bat, certiore reddidit; Papa igitur tan-
 tam calamitatem, pro viribus præver-
 tere intentus, ad eundem die decima
 Decembris hæc perscripsit: „Perlegi-
 „mus literas Fraternitatis tuæ, in qui-
 „bus afflictum Apamiensis Ecclesiæ sta-
 „tum, & tuum propterea dolorem No-
 „bis ob oculos ponis; qua de re Pasto-
 „ralem zelum, & sollicitudinem ma-
 „gnopere commendamus, & eodem
 „tecum sensu affecti, non cessamus a
 „Patre misericordiarum, pro muneris
 C c 5 „no-

Sæc. XVII. „nostri debito, postulare, ut pristinam
A. C. 1679. „Ecclesiæ isti tranquillitatem, dignita-
 „temque restituat, ac Nobis lumen ad
 „ea decernenda, exequendaque suppe-
 „ditet, quæ cum tuæ, tum universæ
 „Ecclesiæ rationibus expedire vide-
 „buntur. Reliqua ab eo cognosces,
 „qui tuas Nobis literas reddidit: te-
 „que atque invictam Episcopalis robo-
 „ris constantiam, qua cæteris prælu-
 „ces, intimo charitatis affectu in Do-
 „mino complectentes, Fraternitati tuæ
 „Apostolicam Benedictionem peraman-
 „ter impertimur.,

Enimvero summus Pontifex nulli
 pepercit labori, ut graves motus in
 tantopere periculosi, quibus Apamien-
 sis, aliarumque Ecclesiarum navicula
 agitabatur, tandem sedarentur: adha-
 borabant etiam non pauci Romæ, at-
 que inter alios præcipue Cardinalis
 Cibo, prout Pater Mariana Socinus
 Presbyter Oratorii Romani die vige-
 ma nona Octobris Apamensem Epi-
 scopum de præfati Cardinalis patroci-
 nio certiore reddidit, hæc perferen-
 bens: „Ego sæpius allocutus sum Eminen-
 „tissimum Cardinalem Cibo de re-
 „bus ad Ecclesiam Vestram spectanti-
 „bus: ac testor, quod optimus hic
 „Cardinalis agnoscat justitiam causæ,
 „necnon Spiritum vere Apostolicum,
 „quo

„quo illustrissima Dominatio Vestra ne- Sæc. XVII.
gotium promovet, ipsumque negotium A. C. 1679.
„sæpius ex corde commendavit San-
ctissimo summo Pontifici, nec unquam
„desistet a protectione tam piæ causæ;
„ac certa sit, quod Eminentissimus iste
„Princeps diligit ex animo Illustrissimam
„Dominationem Vestram, vestramque
„probatam virtutem, prout meretur,
„in pretio habet. Ipse summus Ponti-
fex benignam præbet aurem negotio,
„ac favorem suum, prout Deus dabit.
„Interim ego minimum, quod potero,
„libentissime adjiciam. „

Ultimum igitur arietem admotu-
rus Pontifex rursus ad Ludovicum Re-
gem die vigesima septima Decembris
perscripsit hoc tenore: „Binis jam lite-
ris fuse & luculenter ostendimus,
„Majestatem tuam etiam in concordi
„fere omnium Galliæ scriptorum testi-
„monio, & ex ipsis Regii tabularii tui
„actis, quod esset Ecclesiæ libertati in-
„juriosum, omni divino humanoque
„juri contrarium, & alienum, & per-
petuo Regum Majorum tuorum more
„& exemplo editum, septem abhinc
„annis a te decretum, quo consuetu-
dinem illam custodiendi fructus, &
„vacantium Ecclesiarum, quam Rega-
liam nuncupant, ad eas quoque Ec-
clesias extendi jubes, quæ hujusmodi
„one-

Sæc. XVII. „oneri nunquam obnoxie fuere, in
A. C. 1679 „quibus literis vehementer a te pro
 „Pastoralis officii Nostri debito, & pro
 „paterna, quam gerimus, Salutis tue
 „cura efflagitavimus, ut Decretum
 „ipsum, aliaque deinceps acta adver-
 „sus jura libertatesque Ecclesiarum ab-
 „rogari, abolerique mandares; erat
 „sane illud etiam causæ ipsius meri-
 „tum, ea de Regii animi tui æquitate,
 „& magnitudine opinio Nostra, ut
 „certa spe duceremur, Majestatem tuam
 „omnibus in locum pristinum quam-
 „primum repositis, cor tuum ab ulte-
 „riori tantæ rei Sollicitudine tot aliis
 „in Catholicæ Ecclesiæ Procuracione
 „districtum liberaturam. Verum, post
 „quam plurimum mensium spatium, quod
 „longanimitati Nostre probandæ ab
 „ultimis literis effluxit, nullum adhuc
 „neque ad eas responsum, neque ex
 „eis fructum videmus, quin etiam plu-
 „rimorum literis, & Sermone nos pro-
 „comperto habemus, omnia deteriore
 „in dies loco esse, & prætextu Regaliæ
 „hujusmodi beneficiorum collationes,
 „& Canonicas institutiones impediri,
 „Episcoporum auctoritatem pessumdari,
 „Ecclesiasticam disciplinam, ordinem-
 „que turbari, novam denique praxim
 „veteri Ecclesiæ praxi, & divinæ insti-
 „tutioni contrariam invehiri a sæculari
 „pote-

„poteſtate, neque ea clam, aut timi- Sæc. XVII.
„de fieri reperimus, ſed aperte & manu A. C. 1679.
„Regia. Non dicimus hoc loco, ne
„actum agamus, quot inde ſcandala &
„querelæ, quot in Clerum Gallicanum
„incommoda naſcantur, quod Eccleſiæ
„universæ a tali exemplo periculum,
„quæ tempeſtas immineat, quæ no-
„mini atque honori tuo macula, quæ
„conſcientiæ labes inuratur: Satis enim
„ea in Superioribus literis indicavimus,
„ſatis patent ipſa per ſe; non patitur
„tamen ſincera ac plane paterna erga
„te, Regnumque iſtud ampliſſimum
„charitas Noſtra; Nos in tanta divini
„honoris injuria, in tam gravi tui ipſius
„periculo adhuc ſilere, ſed cogimur ite-
„rum intimo cordis affectu, & in viſce-
„ribus Jeſu Chriſti rogare, obſecrare
„que Majeſtatem tuam, ut memor
„ejuſdem Chriſti verborum ad Eccle-
„ſiæ Præpoſitos: qui vos audit, me
„audit. Nos potius, qui tibi parentis,
„& quidem amantiſſimi loco ſumus,
„audire velis, vera & ſalutaria ſuaden-
„tes, quam filios diſſidentiæ, qui ter-
„rena tantum ſapiunt, quique conſiliis
„in ſpeciem utilibus, ſed revera pern-
„icioſis incliti iſtius Regni fundamenta
„in rerum ſacrarum reverentia, & in
„Eccleſiæ auctoritate, juribusque tuen-
„dis poſita convellunt; qui quidem, ſi
„ii

Sæc. XVII.

A.C. 1679.

„ii esse vellent, quos esse ipsorum di-
 „gnitas & officium, tuaque singularis
 „in eos benignitas cogit, imitari po-
 „tius deberent integritatem, fidemque
 „eorum, quos olim pari loco positos
 „memoriæ proditum est, & in Galli-
 „cani Cleri acta nuper relatum, libera
 „aliquando voce in simili causa mo-
 „nuisse Reges Prædecessores tuos: me-
 „minissent, quid, & qua jurisjurandi
 „religione, ubi Regni gubernacula su-
 „scepturi, sacro chrismate inungere-
 „tur, polliciti Deo fuissent, se vide-
 „licet divinæ ejus gloriæ omni ope &
 „studio inservituros, & pro Ecclesiæ
 „suæ Sanctæ juribus, & libertate alle-
 „renda paratos semper fore sanguinem
 „ipsum, vitamque profundere: conse-
 „derarent fluxam & fugacem esse mor-
 „talium vitam, Regum præsertim, ac
 „Principum, qui, ubi ad strictum Dei
 „judicium vocarentur, illuc accede-
 „rent sine custodibus, sine comitatu,
 „sine ullis Regiæ vel dignitatis insigni-
 „niis, vel potentiæ præfidiis nudi, at-
 „que inermes reddituri omnis ante actæ
 „vitæ rationem judici scrutatori cor-
 „dium, quem nulla res latet, apud
 „quem non est acceptio personarum,
 „qui potestatem habet mittere in ge-
 „henam, ubi potentes tormenta patiun-
 „tur. Nec Superiori sæculo defuit in
 „Gal-

„lia Episcopus, qui in frequenti alio- Sæc. XVII.
 „rum Præfulum, aulæque Procerum A. C. 1679.
 „corona apud Henricum Regem hujus
 „nominis tertium Cleri Gallicani caus-
 „sam in re non absimili orans Regi di-
 „xerit: observatum fuisse, nunquam
 „Regias in Gallia stirpes defuisse, nisi
 „ubi Reges indebitas ad beneficia no-
 „minationes arrogare, sibi cæpissent,
 „a quibus S. Ludovicus Rex Christianæ
 „humilitatis non minus gloria, quam
 „Regiæ dignitatis culmine sublimior,
 „usque adeo abhorruisset, ut ultro e-
 „tiam Pontificia autoritate sibi dela-
 „tas rejecerit. Fuit hæc quondam in
 „Gallia, imo ad hæc nostra tempora
 „strenue retenta est penes Episcopo-
 „rum ordinem Apostolica loquendi li-
 „bertas, nihil metuens, nihil sperans,
 „nisi a Deo; neque id solum per Reges
 „licit, sed ita Episcoporum monita
 „semper accepta sunt, ut Episcopi ipsi
 „& sibi meritam laudem, & causæ
 „optatum exitum sint consecuti, man-
 „seritque propterea inviolata tandem
 „atque inconcussa sanctio œcumenici
 „Concilii Lugdunensis: adeo, ut non-
 „nulli Galliæ Reges impios, & sacri-
 „legos publico Decreto eos appellave-
 „rint, quicunque Regaliam ad Eccle-
 „sias ei non assuetas extendere aliqua
 „ratione tractarent, sicuti in nostris
 „an-

Sæc. XVII., „annalibus traditum reperitur; hæc
A.C. 1679. „autem temporis præsentis infirmitas
 „eo acerbior nobis accidit, quod sci-
 „mus, Majestatem tuam nihil ducere
 „inter Regii animi tui ornamenta præ-
 „clarius zelo justitiæ, & studio divini
 „honoris, pro quo tam pia & tam sa-
 „lutaria decreta nuper edidisti, ac tam
 „multa tanta cum nominis tui laude,
 „& bonorum omnium lætitia in præ-
 „sens agis, destruendo Synagogas, &
 „ædes hæreticorum, ut tibi non mi-
 „nora in cælo statuere videaris conser-
 „vatæ propagatæque Religionis tro-
 „phæa, quam in terris relicturum spe-
 „ramus devictarum gentium Barbaræ-
 „rum. Cavendum tamen diligenter est,
 „ne quod dextera, hoc est, ingenta
 „pietas tua ædificat, destruat sinistra,
 „hæc est, callida, & iniqua consilia
 „dicentium tenebras lucem, & lucem
 „tenebras: Cum moneamus Apосто-
 „lico Oraculo: qui in uno delinquit,
 „esse omnium reum. Non defuere hæc
 „etiam occasione in gallia quidam, ne-
 „que plures deessent ex fratribus nostris
 „Episcopis, viri fortes, & Divinæ le-
 „gis, & libertatis Ecclesiæ zelatores,
 „qui gravissimam hanc, & toti Fran-
 „ciæ Regno, imo Ecclesiæ universæ
 „communem causam pari constantia,
 „& spiritu apud Majestatem tuam age-
 „rent,

„rent, sed metu quodam, ut ipsis vi-
 „detur, iusto ignoscendoque; ut Nos Sæc. XVII.
A. C. 1679.
 „autem judicamus, vano, & non so-
 „lum Episcopali officio, sed etiam ma-
 „gnanimitati, æquitatiq[ue] tuæ inju-
 „rioso retenti silent, expectantes, dum
 „humilitas Nostra a filiali tua in hanc
 „S. Sedem observantia impetret, quod
 „a Regia tua justitia Ecclesiis debitum
 „poscere ipsi non audent. Itaque in
 „his literis Nostri illorum omnium ju-
 „stum dolorem, & preces agnoscet, qui-
 „nimo Dei ipsius voluntatem ore te
 „nostro alloquentis, ac serio monentis,
 „ut præfatum Decretum, & quidquid
 „ejus occasione adversus jura liberta-
 „tesque Ecclesiæ actum, gestumque
 „hactenus fuit, corrigi, emendariq[ue]
 „omnino cures; alioquin magnopere
 „veremur, ne subire aliquando debeas,
 „quam tibi alias in literis denunciavi-
 „mus, & nunc iterum, & tertio, in-
 „vitique quidem, quantum pertinet ad
 „sensum amoris in te Nostri, sed Deo
 „Nos interius movente, aperte denun-
 „ciamus, Cælestis iræ animadversio-
 „nem; Nos sane neque hoc negotium
 „per literas amplius urgebimus, ne-
 „que desides erimus in adhibendis re-
 „mediis, quæ traditæ nobis divinitus
 „potestati competunt, quæque in tam
 „gravi & periculoso morbo omittere
 „Hist. Eccles. Tom. LXIV. Dd „fine

Sæc. XVII. „sine gravissima neglecti Apostolici mu-
A. C. 1679. „neris culpa non possumus; neque ta-
 „men ullum inde incommodum, aut
 „periculum, nullam quantumvis fe-
 „vam atque horribilem tempestatem
 „pertimescemus; ad hoc enim vocati
 „sumus, neque facimus animam No-
 „stram pretiosiores, quam Nos, probe
 „intelligentes, non forti solum, sed et-
 „tiam æquo animo subeundas esse tri-
 „bulationes propter iustitiam, in qui-
 „bus, & in cruce Domini Jesu Christi
 „gloriari oportet. Causam Dei agi-
 „mus, quærentes, non quæ Nostra
 „sunt, sed quæ Jesu Christi, cum eo
 „postea, non Nobiscum tibi negotium
 „erit impofterum; cum eo scilicet, ad-
 „versus quem non est Sapientia, non
 „est consilium, non est potentia. Nos,
 „postquam Ministerii nostri partes plene
 „tando & rigando, sicut oportet, im-
 „pleverimus, expectabimus dum operi
 „incrementum det Deus, a quo accu-
 „rata prece flagitare non desinemus, ut
 „verbis, & exhortationibus hisce No-
 „stris vim, & robur infundat, Maje-
 „statis tuæ animum ad salubriora con-
 „silia flectendo, unde & mereri tu pos-
 „sis, & Nos lætari, res tuas omnes
 „secundiores indies cursum fluere, sub-
 „ditas Imperio tuo gentes perpetua, ac
 „optima pace florere, tibi que Aposto-
 „licam

„licam Benedictionem amantissime im-
„pertimur. „

Sæc. XVII.

A. C. 1679.

Enim vero ad hæc literas Rex anni
sequentis die vigesima prima Junii Fon-
tis bellaquei mira benignitate respon-
dens testabatur, quod, quamvis ex fi-
lialis obsequii lege suam mentem
circa transmissas literas Pontificias pan-
dere diutius differre vereretur, nihilo-
minus consultum censuerit, suam sen-
tentiam per Estræum Cardinalem pro-
xime Romam profecturum Pontifici ex-
ponere, eoquod huic apprime notum
esset desiderium in omnibus ad Eccle-
siæ bonum atque incrementum concur-
rendi, quodque ipse nil pro Dei gloria
& Catholicæ Religionis augmentum
gloriosius agere possit, quam si inter
ipsum & Sanctitatem suam perfecta
concordia foveretur, paratusque sit,
omnia ad promerendum paternum e-
jusdem affectum conducentia exequi.
Attamen non idem erat animus Regiis
Ministris; adeo enim illorum animos
Innocentius suis literis non leniebat,
ut etiam novos, potentesque adversa-
rios sibi accerferet; quippe Harlæus
Archiepiscopus Parisiensis, & P. de la
Chaise Pontificium diploma, in quo
fili diffidentia vocabantur, ulturi, Fran-
ciæ Præsules in oppido S. Germani in
Laja congregatos eo adegerunt, ut

Dd 2

quam-

Sæc. XVII. quamdam epistolam ad Regem, qua
 A. C. 1679. illum ad infectandum Papam incita-
 runt, hasque Pontificis literas velut
 Regiæ Majestati injurias traduxerunt,
 suo chiographo firmarent, uti mox rele-
 remus.

§. CXVII.

*Gerbasii dissertatio de causis ma-
joribus.*

*Abrege
Chron. Hist.
t. 10. p. 456.
Argentre
coll. Jud.
t. 3. p. 353.
Abrege de
l'Hist. Eccl.
t. 3. p. 482.* Eodem tempore, quo Innocentius
 Pontifex, cum validiorem opem
 haud ferre posset, partim afflictos pa-
 ternis literis solabatur, partim Regis
 animum iteratis monitis pulsabat, tum
 in ejusdem Regis aula non deerant Mi-
 nistri, atque Episcopi, qui Regis vo-
 luntati ancillantes speciosissimis ratio-
 nibus Regaliæ æquitatem demonstrare
 aggredierentur: Evocabant in laboris
 subsidium alienos quoque calamos,
 cunctosque, quos vel Pontifici infen-
 sos, vel venalis ac conductitiæ erudi-
 tionis ostentatores noverant, præmiis,
 amplisque honorum ac dignitatum po-
 llicitationibus sollicitabant, ut doctis
 lucubrationibus Regis causam propo-
 gnarent: Peropportuna his videbatur
 dissertatio de causis Majoribus, ad regni
 concordatorum de causis &c. quam Jo-
 nes Gerbasius Sorbonæ Doctor aliquot
 abhinc annis jussu Cleri Gallicani pro-
 defecit.